

การวิจัยเรื่องการผลิตและการตลาดสตรอเบอร์รี่สายพันธุ์ที่มาจาก การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของเกษตรกรในเขต ตำบลบ่อแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่ 2) ศึกษาการผลิตสายพันธุ์สตรอเบอร์รี่ที่มาจาก การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่เกษตรกรได้รับจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดลำพูน (พันธุ์พีชเพาะเลี้ยง) 3) เพื่อศึกษาถึงภาวะการตลาดของสตรอเบอร์รี่จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่ หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 172 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-51 ปี การศึกษาจบระดับประถมศึกษามากที่สุด โดยประกอบอาชีพทำสวนเป็นหลัก มีการใช้แรงงานภายในครัวเรือน 3-4 คน สิ่งที่น่าสนใจที่ทำให้เกษตรกรสนใจมาประกอบอาชีพปลูกสตรอเบอร์รี่คือ เพื่อนบ้านและได้เรียนรู้การปลูกสตรอเบอร์รี่ด้วยตนเอง ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคเกษตรประมาณ 200,000 บาท/ปี มีรายได้นอกภาคเกษตรประมาณ 50,000 บาท มีรายจ่ายภายในครัวเรือนประมาณ 100,000 บาท

ผลการศึกษาด้านการผลิตและการตลาดสตรอเบอร์รี่สายพันธุ์ที่มาจาก การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกสตรอเบอร์รี่เฉพาะในพื้นที่ของตนเอง โดยมีพื้นที่ปลูกประมาณ 1-4 ไร่/ราย แต่ละรายมีประสบการณ์ในการปลูก 6-10 ปี แหล่งที่มาของต้นพันธุ์สตรอเบอร์รี่ เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บพันธุ์ไว้เอง และพันธุ์ที่ปลูกมากที่สุดคือ พันธุ์ 329 ซึ่งมีต้นทุนต่อไร่เฉลี่ย 49,186.55 บาท ผลผลิตที่ได้ต่อไร่เฉลี่ย 3,977.28 กิโลกรัม โดยอาศัยเงินทุนจากการกู้ยืม แหล่งกู้ยืมที่เกษตรกรนิยมมากที่สุดคือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) เกษตรกรส่วนใหญ่มีการทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน

สายพันธุ์ที่เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลให้การยอมรับมีการปลูกมากที่สุด คือ สตรอเบอร์รี่เบอร์ 329 เนื่องจากผลมีขนาดใหญ่ ลักษณะคล้ายรูปหัวใจ สีแดงเข้ม เนื้อผลค่อนข้างกรอบ และแน่น มีกลิ่นหอม รสชาติ หวาน เปลือกหนา นิยมรับประทานผลสด ส่วนใหญ่ต้นแม่พันธุ์ที่เกษตรกรได้รับมีความสมบูรณ์ตรงตามสายพันธุ์ ผลผลิตที่ได้รับเพิ่มขึ้นมากกว่าพันธุ์เดิม คุณภาพสูงกว่าเดิม ต้นทุนการผลิตน้อยกว่า ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าที่ใช้พันธุ์เดิมปลูก การระบาดของโรค-แมลงน้อยลง เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลมีการเก็บผลผลิตในช่วงเวลาเย็น (17.00-18.00) เป็นต้นไป โดยจะเก็บวันเว้นวัน และนำมาคัดเกรดก่อนจำหน่าย ราคาขายเพื่อบริโภคเฉลี่ยกิโลกรัมละ 50-100 บาท ราคาส่งโรงงาน อยู่ประมาณ 10-15 บาทต่อกิโลกรัม แหล่งจำหน่ายโดยการขายส่งให้พ่อค้าภายในท้องถิ่น ซึ่งพ่อค้าจะเข้ามารับถึงสวน และเป็นผู้กำหนดราคาตามเกรดที่เกษตรกรคัดไว้

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาดของสตรอเบอร์รี่จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาด้านการผลิตที่เกิดขึ้นคือ ปัญหาเรื่องสายพันธุ์สตรอเบอร์รี่ และปัญหาสภาพดินฟ้าอากาศ เช่น ถ้ามีฝนตกหนักในช่วงเริ่มเก็บผลผลิต จะทำให้เกิดโรคเน่าของต้นแม่พันธุ์ และผลสตรอเบอร์รี่ในชุดนั้นเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากสตรอเบอร์รี่จะมีผลแก่พร้อมกันเป็นชุดๆ ไปเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านเงินทุน เช่น เงินทุนของตนเองไม่เพียงพอต้องกู้ยืมจากแหล่งอื่นๆเพิ่ม เนื่องจากการปลูกสตรอเบอร์รี่ต้องใช้เงินทุนต่อไร่ค่อนข้างสูง

The purposes of this study were to investigate the following: 1) the socio-economic of farmers growing strawberry; 2) the production of tissue- cultured strawberry of farmers who had received the strawberry from the Agricultural Development and Promotion Center, Lamphun province; and 3) marketing condition of tissue- cultured strawberry. Interview schedules were used for data collection from 172 farmers growing strawberry in Moo 4 and Moo 5 villages, Borkaew sub- district, Samerng district, Chiang Mai.

Results of the study revealed that most of the farmer respondents were male, aged between 41-51 years old, elementary school graduates. Their main career was plantation using 3-4 family labour forces. The motivation in growing strawberry was neighbours' suggestions and self- learning on strawberry growing. Majority of the farmer respondents had an average annual income earning from agricultural sector of 200,000 baht and from non- agricultural sector of 50,000 baht. However, they had annual household expenditure of 100,000 baht.

In the case of the production and marketing of tissue- cultured strawberry, it was found that majority of the farmer respondents grew the strawberry in their own land, with the cultivated land area of 1-4 rais. Each one had an experience on strawberry growing for 6-10 years. Most of them kept their own strawberry breed for growing and the 329 breed was grown most. The cost of the strawberry production was 49,186.55 baht per rai and an average yield of the strawberry was 3,977.28 kilograms per rai. The farmer respondents got a loan from the bank for Agriculture and Agricultural Cooperative most. They also had their own household expenditure account.

The 329 strawberry breed was found to be well accepted among the farmer respondents most since it has big and heart- shaped fruits with red in colour, sweet, and crispy. Most of the tissue- cultured strawberry which the farmer respondents obtained were perfect and it produced higher yields and quality comparing to the traditional breed. Besides, it had lower cost of production marking the farmer respondents had more income. Moreover, it had less disease plaque and pests. The yields were harvested every the other day during 5.00-6.00 p.m. and the yields were then graded before selling with the price of 50-100 baht per kilogram. However, its price was lower to 10-15 baht per kilogram when sending to strawberry factories. The strawberry was generally sold to local merchants in which they were the ones who determined the price.

The problems were identified strawberry breed, climate condition, and capital. The strawberry tended to be rotten when there was heavy rain during harvesting.